

УДК 658.5

Бірківській Ю.С.¹, Риженко О.М.²

¹ студ. гр. ФЕУз-519 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Багато підприємств у процесі формування запасів стикаються з такою проблемою, як вибір найбільш ефективної, доцільної системи управління запасами. Дана система не повинна діяти відокремлено, а повинна враховувати стратегію підприємства, цілі, мету та засоби, за допомогою яких вона буде реалізовуватися.

Не має однозначної думки щодо того, який обсяг запасів повинен бути сформований на підприємстві. Це залежить від того, яким видом діяльності займається підприємство, який обсяг вільних грошових коштів є в нього в наявності, чи має воно відповідні складські приміщення для зберігання запасів та багатьох інших факторів, які впливають на це рішення. Під час управління запасами дотримуються переважно одного з трьох підходів щодо визначення їх обсягу, а саме: максимізації, мінімізації чи оптимізації.

В сучасних умовах доцільно формувати оптимальний обсяг запасів, який би забезпечував би необхідний їх розмір та структуру, зниження витрат на їх обслуговування, послаблення залежності між виробничими підрозділами підприємства, створення системи ефективного контролю за їх рухом. Тому доцільно буде відобразити послідовність дій, які повинні

виконувати фахівці підприємств, для того, щоб організувати та впровадити ефективну систему управління запасами на підприємстві.

Питанню управління виробничими запасами приділяється досить багато уваги як вітчизняними, так і закордонними дослідниками. Проте більшість із них вивчають лише загальні аспекти управління запасами, при цьому не враховуючи особливостей діяльності підприємств. А це викликає необхідність розробки відповідних рекомендацій з управління запасами для полегшення роботи фахівців [1].

Чітко налагоджена система управління запасами повинна забезпечувати безперервне порівняння нормативних показників із фактичними, тобто вона повинна відслідковувати відхилення показників від норм та виявляти причину їх прояву. Можливість виявлення обсягу, часу та періодичності поповнення запасів сприяє проведенню процесу оптимізації запасів на підприємстві та, як наслідок, — мінімізації витрат, які пов'язані з формуванням запасів. Розрахунок нормативів запасів спростить процедуру формування бюджетів закупівель і зберігання запасів і допоможе здійснити оптимізацію витрат, які пов'язані з формуванням і підтриманням необхідного їх рівня.

Для спрощення процедури регулювання параметрів замовлення необхідно розробити та запровадити правила визначення періоду та обсягу замовлення на підприємстві. Діюча система управління запасами на підприємстві повинна супроводжуватися постійним контролем за ходом виконання замовлення, забезпечувати зворотній зв'язок для прийняття персоналом підприємства ефективних рішень щодо закупівлі запасів.

Ще одним позитивним наслідком застосування систем управління запаси є доведення рівня запасів до реально необхідного, який забезпечить вивільнення оборотних засобів, грошових коштів, залучення додаткових сировинно-матеріальних ресурсів у виробництво та сприятиме випуску додаткової кількості продукції [2].

Враховуючи значний вплив, який чинить утримання запасів матеріальних ресурсів на фінансове становище і конкурентоспроможність підприємства, представляється важливим визначити фактори, що впливають на розмір сукупних запасів. До таких факторів слід віднести: структуру сукупного запасу матеріальних ресурсів; величину потреби в різних різновидах матеріальних запасів; обсяг поставок різних видів матеріальних ресурсів; рівномірність витрачання запасів; періодичність виготовлення продукції підприємствами-постачальниками; співвідношення транзитної та складської форм постачання; розміри

транзитних норм відвантаження; види і способи транспортування; віддаленість комерційних партнерів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Методика вдосконалення системи управління виробничими запасами підприємства [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://www.kazedu.kz/referat/174164/7> (дата звернення: 10.04.2020)

2. Оптимізація матеріальних запасів на сучасному підприємстві: економічний аспект [Електронний ресурс] : Крючкова І. В. // Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1279> (дата звернення: 06.04.2020)